

DE BERUCHE GOLF VAN BISKAJE

Van La Trinité-sur- Mer naar Lissabon

Op mijn wensenlijst stond zeilen op de oceaan, maar mijn eigen boot is daarvoor niet geschikt. Op zoek dus naar een schip dat opvarenden mee wil nemen voor een tochtje op het grote, zilte nat.

“We kunnen met een jacht van 63 voet de Golf van Biskaje overzeilen,” zegt mijn vriend Theo Hin aan de telefoon. Of ik mee wil, is zijn vraag. Ja, natuurlijk wil ik mee, oceaanzeilen staat immers op mijn wensenlijstje. “Ik heb contact gehad met Bas van Rijswijk, eigenaar en schipper van *Red Max*,” gaat Theo verder. “Begin mei kunnen we inschepen in La Trinité-sur-Mer, Zuid-Bretagne, met als einddoel Lissabon.”

Troosteloos

Het regent pijpenstelen wanneer we aan boord stappen van *Red Max* in La Trinité-sur-Mer. Ilan, ook één van de opvarenden, ontvangt ons terwijl hij net de laatste boodschappen opbergt in banken en kastjes. Schipper Bas heeft voor Theo en mij de hut bakboord achter in gedachten. We krijgen meteen een korte rondleiding van Ilan.

Bas komt tegen zessen aan boord, een uurtje nadat wij zijn aangekomen. “We zijn elkaar blijkbaar misgelopen,” zegt Bas, “want ik wachtte jullie op bij de bushalte in La Trinité.” Bas is duidelijk gewend met opstappers te varen: doe alsof je thuis bent is het devies.

De avond brengen we door aan wal, met een heerlijke maaltijd bij de plaatselijke Bretonse crêperie, gevolgd door een borrel in het café ernaast. We maken kennis met elkaar en praten honderduit over onze zeilervaringen, verwachtingen van deze reis en wat we zoal hebben gedaan met ons leven tot nu toe.

Uitstel van vertrek

De volgende ochtend merk ik dat ik uit mijn comfortzone ben. Het gebrek aan een eigen plek voelt ongemakkelijk. Het weer is gelukkig beter en het wordt steeds droger, waardoor de vochtigheid aan boord ook afneemt. Met een licht ontbijt en koffie achter de kiezen ben ik klaar voor deze zondag.

“Mannen,” begint Bas, “het waait stevig zoals jullie zien en de voorspelling voor morgen is 40 knopen wind uit het zuidwesten. We blijven liggen, want ik vind het niet vertrouwd om met zijn vieren te gaan varen in deze omstandigheden, terwijl ik de enige ben die het schip goed kent.” Jammer, maar veiligheid gaat voor alles.

De harde wind zorgt voor een onstuimige zee die voortdurend ons 'huis' heen en weer laat rollen.

Beukende golven

Twee dagen later dan gepland stromen we met het laatste beetje tijd de haven uit, op weg naar het ruime sop. Het eerste rak is zuidoost en wanneer we alle eilanden voor de kust achter ons hebben gelaten, kunnen we opsturen naar zoveel mogelijk zuidwest. Uit die hoek waait ook de wind! 28 tot 30 knopen wind aan dek, recht op de kop, met golven van zo'n vier meter hoog. Wat een geweld. De golven zijn woest en beuken voortdurend tegen de romp. Een spray van zout water waait keer op keer over ons heen. Dit is heel wat anders dan de Friese Meren. De eerste paar uren van de reis lig ik binnen aan de lage kant, een beetje katterig, met een wat onrustig lijf en niet helemaal gerust. Ja, het schip kan deze weersomstandigheden prima aan en Bas weet vast wat hij doet. Maar ik voel een meer dan gezonde spanning. Wanneer mijn lijf eraan is gewend, krijg ik vrouwen. Tijd om buiten te gaan kijken en een stukje te

sturen. Aan de wind klappt het schip af en toe hard op de golven. Wanneer het uit een golfdal klimt, pikt de boeg soms net te veel water mee en stroomt het over het dek tot aan de mast. Af en toe spoelt het water rijkelijk tot in de kuip. We lopen regelmatig 10 knopen, alsof het niks is. We zijn op zee!

Eerste nacht

De 63-voeter *Red Max* stuurt zo licht als een Valkje. Vanaf acht uur 's avonds stellen we de wacht in: in koppels steeds drie uren wachtlopen. Theo en ik zijn een koppel en onze eerste wacht begint om 11 uur 's avonds. De wind is afgenomen tot kracht 3 en kakt er in de loop van onze wacht helemaal uit. We horen hoog gepiep buiten de boot; er moeten ergens dolfijnen rondzwemmen, maar we zien ze niet. Ook niet wanneer rond 1 uur de net niet meer volle maan zich laat zien. Tegen het eind van onze wacht hebben we nog maar 7 knopen wind aan dek en lopen we

net geen 4 knopen snelheid. De zeilen beginnen te slaan en we starten de motor. Wanneer Bas ons om vijf uur wekt voor onze tweede ronde, varen we nog altijd op de motor. We nemen een bakje yoghurt met muesli en een kop thee of koffie en gaan in het donker naar het niets zitten staren. Op de motor mag de stuurauto-maat *Red Max* op koers houden. Rond half zeven verschijnt de zon, die de lucht al snel feloranje kleurt. Af en toe verdwijnt hij weer even achter de golven, want ook al waait het bijna niet, we komen in de buurt van de oceaandeining. Het ritme van slapen-wachtlopen-slapen, af en toe wat eten, wat opmerkingen over wind en koers, went snel. We zitten met vier mannen aan boord en ja, dan komt het gesprek al gauw op vrouwen. Een man verwoordt het gemis van thuis.

Dolfijnen!

We zijn nu een etmaal los van de kade en hebben 184 mijl afgelegd van de in totaal 800 mijl lange trip. De wind neemt langzaam toe tot uiteindelijk zo'n 20 knopen. We lopen halve wind 9 knopen en schieten flink op. We genieten van een heerlijke zeildag: zon, wind, golven en een windhoek van

100 graden. Wanneer de koks Theo en Ilan net met het avondeten zijn begonnen, roept Bas van buiten: “Dolfijnen!” Niet één, geen twee, maar wel 20 dolfijnen schieten bij de boot langs, onder de boot door en springen naast de boot sierlijk omhoog. Deze show duurt ruim twee uur en dat is volgens Bas uniek. Nog nooit heeft hij de dolfijnen zo lang achtereen bij de boot gehad.

Donder en bliksem

We varen inmiddels twee uurtjes op de motor, want de wind is helemaal weg. Het voorspelt een rustige nacht te worden met een knorrende diesel op de achtergrond. Maar tegen tien 's avonds krijgen Theo en ik aan bakboord een gigantische lichtshow gepresenteerd: onweer. Het lijkt op veilige afstand langs te trekken, maar zeker is dat nog niet. De wind trekt aan tot 22 knopen – zou de bui dan toch over ons heen komen? Tijd om het voorzeil te wisselen. In het donker altijd een hele klus, waar we dan ook ruim een half uur mee bezig zijn. Of het voorlijk strak genoeg staat kunnen we niet goed zien, dat zal blijken wanneer het weer licht is. Om vier uur 's nachts zit onze wacht erop. Tussen vijf en acht uur poeiert het: 30 →

Red Max

Bas heeft *Red Max* in eigen beheer laten bouwen tussen 1997 en 1999. Het ontwerp is van Simonis Voogd, de romp is gebouwd door Holland Composites in Lelystad, de betimmering is verzorgd door Standfast Breskens en het schip is getuigd door Hall Spar in Breskens. *Red Max* is een 63-voet high performance ocean cruiser, one-off en kottier getuigd. De vier centimeter dikke huid is gemaakt van een mix van epoxy, kevlar, carbon in een sandwichconstructie. *Red Max* was zijn tijd ver vooruit en Bas is regelmatig voor gek verklaard door deze en gene. Voorbeelden zijn: ophaalbare kiel, dubbel roer, dubbel stuurwiel, aflopende romp (geen voetlijsten), grote kuip, elektrische lieren en een vrij platte romp. Allemaal zaken die we nu heel gewoon vinden, maar die 20 jaar geleden bijzonder waren. *Red Max* oogt daarom als een zeer eigentijds schip.

knopen wind aan dek en onstuimig water. Ik word een paar keer wakker en ga verliggen in een comfortabeler houding. Tegen achten sta ik redelijk fris op.

Land in zicht?

Op enig moment denk ik vage contouren van de Spaanse kust te zien. "Bas, is dat land?" Hij pakt de verrekijker en knikt bevestigend. We hebben 340 mijl afgelegd in 72 uur en dat vindt Bas niet veel. Bij voortdurend goede wind hadden we de 400 kunnen halen. Inmiddels is de wind zuidwest en dus recht op de kop. We zeilen met een gangetje van zo'n 7 knopen naar de noordkust van Spanje.

De keuken een slagveld

We lopen nu al een paar etmalen in dezelfde kleren rond en geven daar niks om. Ons huis beweegt continu en elke stap die je zet moet je bewust zetten om niet ergens tegenaan te knallen. Het voortdurend bewegen van het schip maakt het zeilen vermoeiend. Ilan toont ons wat het lastigste is onder helling: eten koken. Tegen zeven uur maakt hij spaghetti met saus en dat vergt enorme

inspanningen. Hij knoopt de pannen aan het fornuis vast, omdat ze er anders af dreigen te glijden. We liggen onder flinke helling over stuurboord en de keuken zit ook aan die kant. Leunend en beukend tegen het aanrecht tovert hij een overheerlijke maaltijd op tafel. De pasta kan niet in ruim water worden gekookt, omdat anders alles uit de pan klotst. Roeren in de saus gaat meestal net goed. Na het eten zien we pas dat de keuken veranderd is in een slagveld, en dat past eigenlijk heel goed bij onze beroepsmilitair. De sausspetters zitten op de kastjes en het plafond.

Shit, shave and shower

's Nachts blijkt de wind op te zijn; we moeten nu echt diesel inslaan, want de tank is bijna leeg. Baiona is een goede plek, het tankstation ligt dicht bij de ingang van de haven. Tegen half vijf 's ochtends meren we af bij de jachtclub van Baiona.

Na een paar uurtjes slaap stappen we om half negen de kant op om te gaan douchen. We nemen de tijd om al het zout en vuil van ons lijf te verwijderen: *shit, shave and shower* heet dat in keurig

28 tot 30 knopen wind aan dek, recht op de kop, met golven van zo'n 4 meter hoog.

Linksboven: Flitsstop in Baiona. Diesel tanken en onszelf opfrissen.

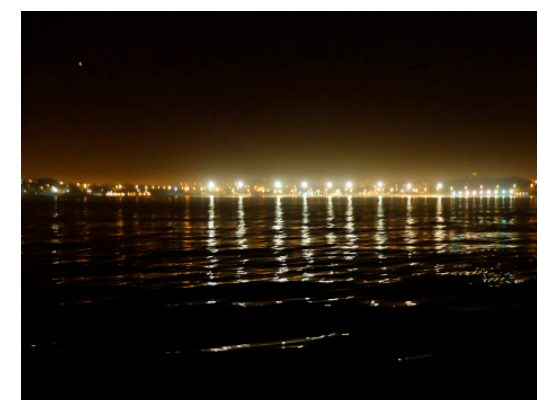
Links: Eten maken onder helling valt niet mee.

Nederlands. De douches zijn warm en er komt een knetterharde straal uit, zodat we blinkend schoon weer aan boord stappen. We gooien tegen 10 uur weer los met een volle tank. Wind is er niet en we motoren Baiona uit. Wat een schitterende kust met prachtige baaien. De ochtendmist op de bergtoppen maakt het geheel nog wat mysterieuzer. We hebben inmiddels 700 mijlen op de klok staan! We komen steeds zuidelijker en het weer wordt steeds mooier. Tijd voor T-shirt en korte broek. Wat een verschil met pas vijf dagen geleden, toen we in thermisch ondergoed, volledig zeilpak, laarzen en zwemvest aan de wind zeilden met regelmatig 20 tot 24 knopen wind aan dek. Nu, met 14 knopen wind en een gangetje van 6 knopen per uur, vlieden we naar Lissabon. En zoals we van de laatste twee

dagen gewend zijn kakt de wind er aan het begin van de avond uit. Motoren maar weer.

Lissabon

Lissabon! Bij nacht is deze stad een zee van lichtjes. Het is even zoeken naar de navigatie- en geleidelichten die ons de Taag op zullen leiden. In de verte zien we de lampen van de Portugese Golden Gate Bridge met daarnaast helverlicht een kopie van het Braziliaanse standbeeld van Jezus. Om twee uur 's nachts meren we af en met 800 zeemijlen op de klok hebben we de tocht volbracht. Tijd voor een biertje. "In januari kunnen we mee van de Kaapverdise Eilanden naar Brazilië," zegt Theo. Aan zijn blik zie ik dat hij zal opstappen, ik zal thuis overleggen wat er mogelijk is. Wat een ervaring!

Ook meezeilen?

Bas van Rijswijk en Monique ten Hove varen in vijf jaar de wereld rond. Ze liggen inmiddels in Nieuw-Zeeland. Op verschillende etappes nemen ze opstappers mee. Kijk voor meer informatie op www.redmax4friends.com.